

Управління інформаційної взаємодії

На виконання вимог наказу ГУ ДПС у Львівській області від 11.08.2022 №473 “Про підтримку в актуальному стані субсайту Головного управління ДПС у Львівській області вебпорталу ДПС України”, управлінням правового забезпечення проведено інвентаризацію інформації, розміщеної на субсайті ГУ ДПС щодо її актуальності.

Управління правового забезпечення Головного управління ДПС у Львівській області повідомляє, що за результатами проведеної роботи, направленої на підвищення результативності розгляду судових справ, зокрема, вжиття дієвих заходів щодо підсилення доказової бази, ГУ ДПС у Львівській області забезпечено прийняття судових рішень на користь контролюючого органу.

24.06.2026 Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного господарського суду, розглянувши касаційну скаргу Головного управління ДПС у Львівській області (далі – ГУ ДПС) на рішення Господарського суду Львівської області від 16.10.2025 та постанову Західного апеляційного господарського суду від 10.03.2026 у справі №914/1251/25 за позовом ГУ ДПС до Особа-1 та Особа-2 про визнання правочину на загальну суму 27,6 млн. грн. недійсним, прийняв постанову у справі, якою касаційну скаргу ГУ задовольнив частково, рішення попередніх судових інстанцій скасував, а справу передав на новий розгляд до Господарського суду Львівської області.

У справі оспорується дійсність укладеного відповідачами правочину, оформленого актом прийому-передачі товарно-матеріальних цінностей від 31.03.2023 (відповідно до якого були передані спірні цукерки, вафлі, взірці цукерок на суму 27,6 млн. грн.), з підстав недотримання умов, визначених частиною першою статті 215 ЦК України у поєднанні з частиною п'ятою статті 203 ЦК України, а також з підстав недодержання вимоги щодо відповідності правочину інтересам держави і суспільства (частина третя статті 228 ЦК України). Фактичний зміст правочину полягав не у здійсненні реальної господарської операції, а у виведенні активів із балансу платника податків з метою уникнення виникнення податкових зобов'язань, а тому спірний правочин спрямований на штучне уникнення виконання податкового обов'язку, що свідчить про його фраздаторність.

Верховний Суд погодився з твердженнями ГУ ДПС, що матеріали справи не містять, а відповідачами не надано доказів реалізації продукції або списання такої у зв'язку із закінчення термінів придатності, як і не надано доказів оподаткування вказаних операцій.

Як звернув увагу Верховний Суд, за вказаних обставин господарським судам слід було належно встановити обставини правомірності вчинення спірного правочину, оформленого актом приймання-передачі від 31.03.2023, учасниками правовідносин (які фактично поєднуються у одній особі), тобто чи направлений такий правочин на настання реальних правових наслідків, обумовлених таким.

Колегія суддів відзначає, що однією з ознак правомірності вчинення такого роду правочину у спірних правовідносинах могли б бути встановлені судами обставини подальшого руху таких активів (готової продукції на загальну суму 27,6 млн.грн) у Особи-2. Втім належних, допустимих та достовірних доказів на підтвердження того, що оспорюваний правочин був направлений на настання реальних правових наслідків, передбачених ним (здійснення господарської діяльності), відповідачами не надано, а судами таких обставин не встановлено.

Отже, як зауважив Верховний Суд, судам у розгляді справи слід було дослідити, окрім обставин оформлення первинних документів, наявність або відсутність реального руху активу - товару за таким правочином (як-то: обставини зберігання / використання / продажу / списання цього товару у господарській діяльності товариством тощо), що могло б достеменно свідчити про правомірність вчинення спірного правочину та, у свою чергу, беззаперечно спростувати доводи позивача щодо укладення спірного правочину з метою

К

ГУ ДПС У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ
762/13-01-05-05-06 від 17.07.2026

Print

ухилення від оподаткування.

З'ясовуючи вказані обставини, судам слід перевірити доводи податкового органу про фактичне нездійснення господарської операції, викладені в актах перевірки або зафіксовані іншими доказами. Адже недоведеність реального руху активів (реальності передання майна за актом приймання-передачі) позбавляє первинні документи юридичної значимості навіть за наявності правильно оформлених за зовнішніми ознаками та формою таких, але недостовірних та у зв'язку з цим юридично дефектних.

Колегія суддів наголошує, що наявність первинних документів не підтверджує реальний рух активів, чого судами попередніх інстанцій помилково не було враховано. Також поза увагою судів залишилась мета вчинення спірного правочину, а саме його економічний зміст, ураховуючи, що спірний правочин вчинено між юридичними особами, у особі однією і тією ж особи (директора), а передана продукція на значну суму мала обмежений строк придатності, у той час як доказів реалізації такої матеріали справи не містять. Висновки судів попередніх інстанцій щодо неефективності обраного позивачем способу захисту з огляду на не заявлення вимог про здійснення реституції, Суд оцінює критично, адже такі здійсненні без встановлення обставин щодо реального виконання спірного правочину (про що зазначено вище у даній постанові). З огляду на вказане судам слід встановити, чи є взагалі можливим проведення у спірних правовідносинах, що склалися між сторонами у цій справі, реституції.

Начальник управління
правового забезпечення

Роксолана КЕЛЬБАС

Ірина Король, 31-78

